Aluehallintovirasto
Itä-Suomi
Maistraattien ohjaus- ja kehittämisyksikkö

ISAVI/5104/05.01.01.02/2018

15.11.2018

Eduskunnan lakivaliokunta

Lakivaliokunnan lausuntopyyntö 12.11.2018

Asia: HE 211/2018 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi avioliittolain 4 ja 109 §:n sekä lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta annetun lain 3 §:n muuttamisesta

Eduskunnan lakivaliokunta on pyytänyt maistraattien ohjaus- ja kehittämisyksikön lausuntoa hallituksen esityksestä, joka avioliittolain 4 ja 109 §:n sekä lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta annetun lain 3 §:n muuttamisesta.

Esityksessä ehdotetaan kumottavaksi avioliittolain säännös, jonka mukaan oikeusministeriö voi erityisestä syystä myöntää alle 18-vuotiaalle luvan avioitua.

Maistraateissa kansallisesta poikkeuslupamenettelystä luopuminen tukee nykyisin noudatettua käytäntöä olla lähtökohtaisesti rekisteröimättä alaikäisen ulkomailla solmimaa avioliittoa ennen kuin molemmat osapuolet ovat saavuttaneet täysi-ikäisyyden. Kun alaikäisenä avioituminen ei enää ole Suomessa millään perusteella sallittua, on aiempaa vahvemmat perusteet olla tunnustamatta ulkomailla alaikäisenä solmittua avioliittoa ennen molempien aviopuolisoiden täysikäisyyttä. Tilanteet joudutaan kuitenkin jatkossakin arvioimaan tapauskohtaisesti.

Ulkomailla solmittujen avioliittojen tunnustamisesta säädetään avioliittolain 115 §:ssä. Pykälän 1 momentin mukaan ulkomailla pätevästi solmittu avioliitto on lähtökohtaisesti pätevä myös Suomessa. Avioliitto voidaan kuitenkin lain 139 §:n mukaan jättää tunnustamatta, jos sen pitäminen pätevänä johtaisi Suomen oikeusjärjestyksen perusteiden vastaiseen lopputulokseen.

Tunnustamissääntelyn tarkistamista tulisi harkita. Väestötietojen rekisteröinnin kannalta olisi tarpeen säännellä ulkomailla solmittujen avioliittojen tunnustaminen nykyistä tarkkarajaisemmin.

Maistraattien ohjaus- ja kehittämisyksikkö
Asiointiosoite: Puistokatu 29, Kuopio
Postiosoite: Itä-Suomen aluehallintovirasto, Kirjaamo/ Maistraattien ohjaus- ja kehittämisyksikkö, PL 50, 50101 Mikkeli

ITÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO
puh. 029 501 6800
kirjaamo.ita@avi.fi
www.avi.fi/ita
Postiosoite: PL 50, 50101 Mikkeli

Mikkelin päätoimipaikka
Maaherrankatu 16
Mikkeli

Joensuun toimipaikka
Torikatu 36 C
Joensuu

Kuopion toimipaikka
Hallituskatu 12–14
Kuopio

Maistraattien näkökulmasta poikkeuslupamenettelyn jatkamisella tai siitä luopumisella ei ole käytännön merkitystä avioliiton esteiden tutkinnan tai vihkimistoimituksen kannalta.

ITÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO

Maistraattien ohjaus- ja kehittämisyksikkö

johtaja Merja Koponen

lakimies Tuija Kanerva